СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Розвиток міст та міське планування»

Компонента освітньої програми – *вибіркова(3 кредити)*

Освітньо-професійна програма	«Архітектура та містобудування»
Спеціальність	G17 «Архітектура та містобудування»
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Коротун Ірина Вадимівна–докторка ахітектури, завкафедри архітектури, урбаністики та збереження об`єктів ЮНЕСКО https://unesco.chnu.edu.ua/spivrobitnyky kafedry/korotun-iryna-vadymivna/
Контактний тел.	+380508299974
E-mail:	i.korotun@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7200
Консультації	вівторок з 15.00 до 16.00 та четвер з 16.00 до 17.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна«Розвиток міст та міське планування»спрямована на засвоєння студентами основ сучасної теорії міського планування в аспектах: управління містобудівним розвитком, структури містобудівних знань, просторово-планувальної, структурно-функціональної, і художньо образної організації містобудівних систем і її елементів, а також зв'язку містобудівної теорії з іншими областями наукових знань. Курс знайомить студентів/-ок із сучасними теоріями, практиками та інструментами містобудування й урбаністики, що формують розвиток міст у 2020-х: smart-технології й цифрові двійники, nature-based solutions, принципи 15-хвилинного міста та критика цього підходу, кліматична адаптація, соціальна справедливість у плануванні, мобільність майбутнього, тактична урбаністика, інклюзивний дизайн та політика житла. Матеріали поєднують академічні джерела й практичні кейси. Частину тем присвячено новітнім технологіям (AI, IoT, цифрові двійники) та їхньому гуманістичному застосуванню. Для загальної орієнтації у сучасних трендах див. огляди трендів у 2025 році.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1.	
Тема 1	**Вступ: сучасні виклики міст XXI століття** — урбанізація, клімат, нерівність, техноетика. (Огляд трендів 2024–2025). American Planning Association+1
Тема 2	**Поняття «розумного міста» — технології й гуманізм** — AI, IoT, цифрові двійники; ризики та «людський» вимір. Thinkz+1
Тема 3	**Nature-based solutions (природні рішення) у містах** — типи, приклади, бар'єри впровадження та критерії оцінки. MDPI+1
Тема 4	**Мобільність і транспорт майбутнього** — активні переміщення, електротранспорт, інтегровані мережі.
Тема 5	**15-хвилинне місто: ідея, реалізація та критика** — переваги, ризики джентрифікації і політичні дискурси. University of the Built Environment+1
Тема 6	**Розвиток житлової політики і доступності** — інструменти забезпечення доступного житла.
Тема 7	**Кліматична адаптація і стійкість** — міські стратегії, резервні сценарії та інфраструктура.
Тема 8	**Тактична урбаністика, місцеві ініціативи та громадська участь** — методи швидкого втручання та co-design.
Тема 9	**Соціальна справедливість, інклюзивність і право на місто** — планування з урахуванням вразливих груп.

Тема 10	**Цифрові інструменти в плануванні: відкриті дані, цифрові двійники, моделювання** — практична демонстрація кейсу. MDPI
Тема 11	**Економічні моделі та політика управління містом** — фінансування, партнерства public-private, інструменти стимулювання.
Тема 12	**Підсумкове заняття — презентації групових проєктів та policy briefs**.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми навчання у межах дисципліни передбачають лекційні заняття, практичні та семінарські обговорення, а також інтерактивні формати роботи - воркшопи, групові проєктні завдання й консультації. Така структура дозволяє поєднати теоретичні засади архітектурно-містобудівного аналізу з практичними навичками, забезпечуючи послідовний перехід від засвоєння базових понять до самостійного застосування методів у реальних або наближених до реальних умовах.

Методи та освітні технології навчання включають проблемно-орієнтоване викладання, проєктно-аналітичні підходи, кейс-методи, мозкові штурми та фасилітовані дискусії. У процесі застосовуються цифрові інструменти для картографування, 3D-візуалізації та колективної роботи (GIS-платформи, онлайн-дошки, спільні робочі середовища). Така методика сприяє розвитку критичного мислення, командної взаємодії, здатності аргументувати містобудівні рішення та формувати комплексне бачення просторового розвитку.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Активність на семінарах / дискусії: 15%

Рефлексивне есе (індивідуально, 1500–2000 слів) або policy brief (**аналітична довідка для ухвалення рішень**) 1-2 стор.: 25%

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Розподіл балів максимальної кількості, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)												Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2					40	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Т1, Т2 ... Т12 – теми змістових модулів.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – та підсумкового модуль – контролю (залік), фінальна усна презентація / захист – 20 балів, поточні і підсумкові бали сумуються разом, максимальна оцінка виводиться за 100-бальною університетською шкалою та шкалою ЄКТС.

Дескриптор балів

1. **Активність на семінарах / дискусії 15 балів:**

15 балів15–13 балів (відмінно): постійна участь у дискусіях, аргументовані висловлювання, активні реакції на думки інших, демонструє підготовку до занять;

*12–9 балів (добре):*регулярна участь, переважно змістовні коментарі, інколи пасивність.

8–5 балів (задовільно): епізодична участь, мінімальні коментарі без глибини, немає взаємодії з групою;

4–0 балів (незадовільно): відсутність активності, не бере участі у дискусіях

2**. Рефлексивне есе або policy brief 25 балів**:

25–22 бали (відмінно): чітка структура, глибока рефлексія або якісний аналіз політики, логічні аргументи, власні висновки, відповідність обсягу, грамотність, стиль, джерела оформлені коректно;
21–17 балів (добре): змістовна робота, є аналіз, але не повністю глибокий, нечітка або слабша структура,
16–12 балів (задовільно): є поверхневе опрацювання теми, часткові логічні прогалини. недостатня рефлексія або аналіз
11–0 балів (незадовільно): дуже поверхневий текст, порушення обсягу, значні проблеми зі змістом або структурою
3. **Груповий проєкт (концепція розвитку кварталу / стратегія — макет + презентація) — 40 балів**
40–36 балів (відмінно): концепція логічна, цілісна, інноваційна, макет або візуалізація якісні, деталізовані, просторальні рішення обґрунтовані, враховано історичний, соціальний, економічний контекст, командна узгодженість
35–28 балів (добре): загалом сильний проєкт, є окремі слабкі місця (візуалізація, обґрунтування тощо), достатня, але не повна команда узгодженість;
27–20 балів (задовільно): ідея зрозуміла, але не розкрита повністю; недостатня деталізація; макет або презентація слабкі; видимий дисбаланс у роботі команди;
19–0 балів (незадовільно): низька якість, відсутні обґрунтування, неповний або незавершений проєкт
4**. Фінальна усна презентація / захист — 20 балів**
20–18 балів (відмінно): чітка, структурована і переконлива подача, впевнене володіння матеріалом, відповіді на запитання повні та логічні, візуальний супровід якісний;
17–14 балів (добре): загалом сильна презентація; невеликі неточності або слабкі відповіді; можлива надмірна опора на текст;
13–9 балів (задовільно): нечітка структура; невпевненість у відповідях; слабкий візуальний матеріал;
8–0 балів (незадовільно): неясна або неповна презентація; суттєві прогалини в підготовці

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

При виконанні різних форм робіт здобувачів вищої освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО:
Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf
Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf
Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
https://www.chnu.edu.ua/media/jxdbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. ДБН Б.2.2-12:2018. Планування і забудова територій
2. Білоконь Ю.М. Проблеми містобудівного розвитку територій: навчальний посібник. / Ю.М. Білоконь – Київ : Укрархбудінформ, 2001. – 70 с.
3. Білоконь Ю.М. Типологія містобудівних об’єктів / Ю. М. Білоконь. – Київ, 2001. – 68 с. : іл.
4. Архітектура : Короткий словник-довідник / за заг. ред. А.Мардера – Київ: Будівельник, 1995. – 333 с.: ил.

5. Коротун І.В. Пентелейчук Ф.Г. Архітектурні імперативи містобудівного розвитку Чернівців періоду грюндерства. XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Advancing in research, practice and education», 10-13 травня 2022 р., Флоренція, Італія Секція: Архітектура, Будівництво. Стор. 40-46 https://isg-konf.com/uk/advancing-in-research-practice-and-education-two/

Available at : DOI: 10.46299/ISG.2022.1.18

6. Коротун І.В. Вдовиченко В.О. Перспективи розвитку архітектури, будівництва та містобудування, пов`язані з Планом післявоєнного відновлення України. /Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник. ─ К. КНУБА, ХХ.2023. ─ С.258-260

https://drive.google.com/file/d/1TpA1Hh7c71ChP79W55YV0wPz_pUvVnWz/view

7. Коротун І.В. Питання врегулювання меж зон охорони при розробці комплексного плану просторового розвитку території громади та містобудівної документації відновлення керунків. Матеріали та тези міжнародної наукової конференції 28-29 листопада 2023 р. Львів СПОЛОМ 2023. Ст. 34-39 file:///H:/ Диск%20F/Статті/2023/Львів/Збірник_final.pdf

6. Тімохін В. О. Архітектура містобудівного розвитку. 7 книг з теорії містобудування / В. О. Тімохін – Київ : КНУБіА, – 2008. – 629 с.: іл.

Допоміжна

6. Габрель М. М. Просторова організація містобудівних систем / М. М. Габрель; Інститут регіональних досліджень НАН України. – Київ :Видавничийдім А.С.С., 2004. – 400 с.:іл.

7. Демін М. М. Актуальні проблеми сучасної теорії містобудування / М. М. Демін // Досвід та перспективи розвитку міст України. – Київ : Укрархбудінформ, 2000. – С.41-45.

8. Містобудування. Довідник проєктувальника / За ред.. Т.Ф.Панченко. – Київ :Укрархбудінформ, 2001. – 192 с.

9. Петришин Г. П. Історично архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження: Навч. посібник / Г. П. Петришин, У. І. Іваночко, Ю .В. Ідак, С. І. Топилко, Х. С. Бойко, Н. С. Соснова, О. П. Олешко, Л. Б Гнесь; за ред. Г. П. Петришина. – Львів: Видавництво національного університету «Львівськаполітехника», 2006. – 212 с.

10. Плешкановська А. М. Города и эпохи / А. М. Плешкановська, Е. Д. Савченко.// – Київ.: Логос, 2011. – 230 с.

11. Посацький Б. С. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування: Навч. посібник. / Б. С. Посацький.// – Львів: ВидавництвоНаціональногоуніверсітету «Львівська політехника», 2010. – 344 с.

12. Рудницький А. Розвиток містобудування на території західних областей України. Л.-2018. 332 С.

Svitlana Bilenkova, Paweł Czajkowski, Anatolie Gordeev, Svitlana Herehova, Vasyl' Kholodnyts'kyi, Iryna Korotun, Bo Larsson (ed.), Julie Lienemeyer, Tamara Marusyk, Tamara Nesteriov, Barbara Pabjan, Ihor Piddubnyi, Elżbieta Przesmycka. Vitaliy Shulyar and Andrei Vatamaniuc. The City as a Political Pawn. Urban Inentities in Chisinau, Chernivci, Lviv and Wroclaw. Dom publishers/ 2023. 558 P.

https://www.amazon.com/City-Political-Pawn-Identities-Chi%C5%9Fin%C4%83u/dp/3869228229

Нормативна

- ДБН Б.2.2-12:2018. Планування і забудова територій
- ДБН В.2.3 -5 – 2018. Вулиці та дороги населених пунктів.
- ДБН В.2.3-15:2007. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»

Інформаційні ресурси

Офіційні сайти

1. Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича URL

http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua
2. НБ Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича URL http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua
3. Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва URL http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/college
4. Кафедра архітектури та збереження об`єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО URL https://unesco.chnu.edu.ua/

1. http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua – сайт ЧНУ.
2. http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/01elcat – Наукова бібліотека ЧНУ.

Сторінка курсу в Moodle: https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7200